

Culturally Sensitive Care

/Opieka zdrowotna z uwzględnieniem aspektu kulturowego/ Projekt realizowany w ramach programu Comenius – Projekty Partnerskie Szkół

Zespół Szkół Zawodowych i Licealnych kontynuuje realizację projektu „Opieka zdrowotna z uwzględnieniem aspektu kulturowego”, jaki został podjęty w roku ubiegłym. W listopadzie odbyła się pierwsza wymiana uczniów – uczniowie polscy i niemieccy przebywali w Turcji. W chwili obecnej odbywa się kolejna sesja wymiany uczniów, realizujących zadania projektowe, przeprowadzana w Zgorzelcu.

Dzień pierwszy – niedziela, 16 marca.

Oczywiście oczekiwanie na gości. Grupa niemiecka – 10 uczniów i 3 opiekunów – przybywa do Goerlitz, skąd zostają odebrani i przybywają do Zgorzelca po południu. Goszczący ich uczniowie witają swoich kolegów i koleżanki i – przede wszystkim z powodu niezbyt przychylnych w tym dniu warunków pogodowych – zabierają ich do domów. We wczesnych godzinach wieczornych przybywa do Zgorzelca grupa turecka – cokolwiek liczniejsza, ponieważ 13 uczniom towarzyszy 6 opiekunów, w tym dyrektor szkoły. Serdecznie powitani przez uczniów polskich również udają się z nimi do domów na zasłużony, po długiej podróży, odpoczynek. Spotkamy się wszyscy ponownie już w poniedziałek rano na oficjalnym rozpoczęciu kolejnej sesji projektu!

Dzień drugi – poniedziałek, 17 marca.

Wszyscy przybywają do szkoły w godzinach rannych – tak jak dzieje się to codziennie w dniach nauki szkolnej. Wprawdzie uczestnicy projektu zostają oderwani od standardowych lekcji, ale zapewne czeka ich znacznie trudniejsze zadanie niż zwykła klasówka! Oficjalne rozpoczęcie wizyty zaplanowano na godzinę 9.00 i tak też rozpoczynamy. Uczniowie ZSZiL przygotowali zarówno oficjalną część powitania, jak również i jego część artystyczną. W powitaniu gości uczestniczą przedstawiciele powiatu – Starosta Zgorzelecki, Pan Artur Bieliński, Wicestarosta Pan Mariusz Tureniec oraz Dyrektor Wydziału Oświaty Pani Bogusława Witkowska, dyrekcja szkoły – Pani Dyrektor Jolanta Szymańska, Wicedyrektor Marian Krzywonos, nauczyciele zajmujący się koordynacją projektu w każdej ze szkół – Pani Pinar Akin (Turcja), Pan Christian Tarneden (Niemcy) i Pan Zbigniew Kazimierzak (Polska) oraz inni nauczyciele szkoły biorący udział w realizacji projektu. W ramach spotkania odbywa się pokaz artystyczny (w którym biorą również udział uczniowie z Turcji, prezentując swój taniec ludowy) i pokaz ratownictwa przeprowadzony przez Pana Waldemara Woźniaka wraz z jego uczniami klas zdrowotnych. Później słyszymy wiele pochlebnych opinii ze strony naszych gości na temat tego, co przygotowaliśmy. I nie ukrywamy, że bardzo nas to cieszy.

Po części oficjalnej oprowadzamy gości po szkole, która niewątpliwie różni się od ich szkół (ale przecież nie jesteśmy wszyscy tacy sami!) i wracamy na przygotowany posiłek. No i przychodzi – bardzo szybko – chwila, kiedy trzeba przystąpić do pracy. Po przedstawieniu założeń projektu oraz planu pracy następuje podział zadań pomiędzy uczniów i już wiadomo, nad czym każdy będzie pracował w kolejnym dniu. Toczy się dyskusja o założonych tematach i przyjmujemy wstępne

założenia do realizacji tego, co zakłada projekt. Jednak dalsza część pracy nastąpi dnia następnego, a dziś jeszcze udajemy się na spotkanie z Burmistrzem Miasta Zgorzelec, Panem Rafałem Groniczem, który oczekuje na nas w Domu Kultury. Spotkanie, poza przemówieniem Pana Burmistrza i odpowiedziami na zadane pytania, obejmowało również projekcję filmu przedstawiającego miasta Zgorzelec i Goerlitz, jako kandydatów do miana Europejskiej Stolicy Kultury w roku 2010. Na zakończenie sporo dowiedzieliśmy się o samym Miejskim Domu Kultury, jako istotnym obiekcie historycznym i architektonicznym, a nasi goście zostali obdarowani upominkami od Pana Burmistrza.

Kolejna część dnia to spacer po Zgorzelcu, gdzie chcieliśmy przedstawić naszym gościom kilka obiektów, z których najistotniejszym był (wspomniany zresztą wcześniej w szkolnej Izbie Pamięci) cmentarz polskich żołnierzy poległych w Czesie walk nad Nysą w II-giej Wojnie Światowej. I tak dotarliśmy do popołudnia, kiedy to – po obiedzie – udaliśmy się na jazdę na łyżwach na lodowisko w Łagowie, co okazało się być bardzo ciekawą rozrywką zarówno dla uczniów jak i nauczycieli niemieckich i tureckich. Chyba wszyscy spróbowali swoich sił w łyżwiarstwie!

I tak dobiegł końca program pierwszego dnia. Co przyniesie następny?

Dzień drugi – wtorek, 18 marca.

Tym razem czeka nas prawdziwy dzień roboczy. Po przybyciu do szkoły wszyscy gromadzą się w auli szkolnej i rozpoczynamy pracę nad elementami projektu. W czasie pobytu w Turcji uczniowie opracowywali elementy ekonomiczno-gospodarcze, istotne dla będącej przedmiotem projektu opieki i opieki zdrowotnej. Teraz kolej na rodzinę, religię (a właściwie religie w naszych krajach) oraz systemy opieki zdrowotnej i ich funkcjonowanie. Ponieważ już wcześniej przyjęte zostały pewne założenia, dokonany został podział na międzynarodowe zespoły i one zajęły się opracowywaniem poszczególnych zagadnień. Praca trwała do wczesnych godzin popołudniowych, kiedy to udaliśmy się do oddziałów zgorzeleckiego szpitala, aby zapoznać się choć z niektórymi aspektami jego pracy.

Pierwszą wizytę złożyliśmy w kierowanym przez profesora Zbigniewa Śliwińskiego Oddziale Fizjoterapii. Profesor wraz z dyrektorem szpitala, panią Zofią Barczyk, przedstawił pracę ośrodka i oprowadził nas po najważniejszych jego miejscach, przedstawiając wiele jego działań i równocześnie informując o jego wyposażeniu. Później udaliśmy się (pieszo oczywiście, bo ruch to zdrowie!) do głównego budynku szpitala, gdzie ponownie powitała nas Dyrektor, pani Zofia Barczyk, i po krótkim wstępnym komentarzu oddała nas – podzielonych na kilka grup – w ręce kompetentnych osób, które oprowadziły nas po kilku oddziałach szpitalnych. Mogliśmy, między innymi, podziwiać jeden z najnowocześniejszych w Europie (!) tomografów komputerowych. Nasi goście wykazywali duże zainteresowanie odwiedzanymi przez nas miejscami – wszakże służba zdrowia to ich przyszłe miejsce pracy, zgodne z kierunkami kształcenia w ich szkołach.

Zakończywszy wizytę w szpitalu – w dalszym ciągu pieszo – przeszliśmy przez miasto, by udać się na zasłużony posiłek. Tym bardziej, że nie był to koniec naszych wędrówek pieszych i należało się wszystkim pewne wzmocnienie.

Popołudnie było przeznaczone na zwiedzanie. Zamiarem naszym było pokazanie gościom Zgorzelca i Goerlitz. Uczniowie – z pomocą p. Małgorzaty Lutowskiej-Kufner, nauczycielki języka niemieckiego, oraz koordynatora projektu p.

Zbigniewa Kazimierczaka, nauczyciela języka angielskiego – przygotowali informacje dotyczące obydwu miast i przyjęli role przewodników po najważniejszych i najciekawszych miejscach. I to był kolejny długi spacer tego dnia. Rozpoczął się na ulicy Bohaterów Getta. Wiódł prze ulice Daszyńskiego, most im. Jana Pawła II, ulicę Berlińską, Plac Pocztowy i Plac Demiani oraz Górny Rynek i Stare Miasto w Goerlitz, aż na Most Staromiejski. Tam zwiedziliśmy Muzeum Łużyckie, a po przejściu Bulwarem Greckim wróciliśmy do szkoły. I tu niespodzianka. Okazało się, że – mimo zmęczenia wielokilometrowym spacerem – wszyscy uczniowie polscy, niemieccy i tureccy mają jeszcze ochotę na spotkanie przy muzyce. A wydawało się, że już wcześniej skończyły się ich możliwości energetyczne!

Dzień trzeci – środa, 19 marca.

Rano wszyscy zebrali się cokolwiek wcześniej niż zwykle, ponieważ na ten dzień zaplanowana została całodniowa wycieczka do Bolesławca i Wrocławia. Wyjazd: 8.30. Pierwszym przystankiem były Bolesławieckie Zakłady Ceramiki. Produkty tej firmy są znane nie tylko w Polsce, ale i za granicą – chyba przede wszystkim w Niemczech. Grupa spędziła w zakładzie wystarczająco dużo czasu, by zobaczyć linię produkcyjną oraz podziwiać gotowe produkty. Była również możliwość zakupienia wyrobów Zakładu.

Następny przystanek to Wrocław. Miasta nie trzeba nikomu u nas reklamować. A teraz jest to już miejsce, które i nasi goście bardzo chętnie zobaczyliby ponownie. Pod opieką przewodnika grupa zwiedziła najciekawsze miejsca w centrum: Ostrów Tumski, Katedrę, Uniwersytet Wrocławski, Rynek i wiele innych. Po zjedzeniu obiadu w restauracji o nazwie – nomen-omen – „Kuźnia Smaku”, można było rozejrzeć się po sklepach w okolicach Rynku. Później, niestety, już tylko powrót do Zgorzelca. Zmęczenie długim dniem dało się wycieczkowiczom we znaki. Niemal wszyscy przesпали czas jazdy powrotnej!

Dzień czwarty – czwartek, 20 marca.

Ten dzień w większości miał zostać przeznaczony na prace projektowe. Przecież tak wiele zostało jeszcze do zrobienia!

Jednak dzień rozpoczął się od wycieczki do kopalni „Turów”. Wyjazd nastąpił dość wcześnie, ze względu na napięty plan pracy. W kopalni nasi goście dowiedzieli się o jej historii i poznali najistotniejsze fakty dotyczące sytuacji obecnej. Mogli też podziwiać największą w tym regionie „dziurę” w ziemi.

Po wizycie w kopalni wróciliśmy do Zgorzelca trochę okrężną drogą – przez Zalew Witka i Zawidów – co umożliwiło przybyszom z zagranicy zapoznanie się również z okolicami naszego miasta.

A na miejscu, w szkole, już od południa wszyscy uczestnicy wymiany (podzieleni na kilka grup) rozpoczęli intensywną pracę nad realizacją wcześniej omówionych i przygotowanych elementów projektu – filmów, dotyczących różnych aspektów życia w naszych krajach. Praca została przerwana tylko na krótko wyjściem na obiad, po którym wszystkie grupy kończyły swoją pracę. Na późnopołudniowym spotkaniu przedstawione zostały rezultaty pracy uczniów i ich opiekunów. Naprawdę udało się nam dużo zrobić w relatywnie krótkim okresie czasu, dodatkowo wypełnionym mnóstwem zajęć.

A na koniec naszego ostatniego wspólnego „posiedzenia” nastąpił finał w postaci oficjalnego pożegnania grup z Niemiec i Turcji. Na spotkaniu obecna była

dyrektor szkoły p. Jolanta Szymańska, zastępca dyrektora p. Marian Krzywonos oraz wszyscy opiekunowie grup wraz z nami, Pinar Akin (Turcja), Christianem Tarnedenem (Niemcy) oraz Zbigniewem Kazimierczakiem (Polska), liderami grup projektowych z poszczególnych krajów. Na pożegnanie zarówno uczniowie jak i ich opiekunowie obdarowani zostali upominkami oraz otrzymali certyfikaty uczestnictwa w spotkaniu projektowym. Po części oficjalnej nastąpiły pożegnania indywidualne, którym mogłoby nie być końca, gdyby nie dość późna pora.

Dzień piąty – piątek, 21 marca.

Ostatni dzień rozpoczął się niezwykle wcześnie. Grupa turecka wyjeżdżała już o 4 rano, ponieważ musiała zdążyć na samolot odlatujący z Pragi. Długo przed 4 rano zaczęli się już gromadzić gospodarze wraz ze swoimi podopiecznymi. Później pakowanie bagaży, jeszcze jedno serdeczne pożegnanie i, niestety, ruszyli w drogę!

Grupa niemiecka spotkała się z nami w szkole o godzinie 9. Ponieważ wyjeżdżali dopiero po 13.00, mieliśmy jeszcze trochę czasu. Udało się nam zwiedzić wystawę sprzętu rehabilitacyjnego, zorganizowaną w Domu Kultury. A potem ten sam scenariusz, który mieliśmy wcześniej rano. Pakowanie bagaży, pożegnanie (okazało się, że były i łzy) i w drogę do domu.

Przez ten krótki czas wszyscy nie tylko się poznali, ale i w jakiś sposób zżyli się ze sobą. Jednak to przecież nie było nasze ostatnie spotkanie z grupami z Turcji i Niemiec. Projekt ciągle trwa, a więc zobaczymy się znowu! Kolejny etap prac już po najbliższych wakacjach w Eskişehir w Turcji! Czyli „do zobaczenia”!

mgr Zbigniew Kazimierczak
(koordynator ze strony polskiej)